

Haninge kommun

Granskning av kommunens trafikplaneringsarbete

Februari 2025

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Samlad bedömning.....	3
Rekommendationer	4
1. Inledning.....	5
1.1 Trafikstrategiskt arbete i samklang med översiktsplaner och regionala och nationella planer	5
1.2 Bakgrund	5
1.3 Syfte och revisionsfrågor	6
1.4 Revisionskriterier	6
1.5 Genomförande och avgränsning	7
2. Utgångspunkter för granskningen	8
2.1 Kommunallagen (2017:725).....	8
2.2 Plan- och bygglagen (2010:900).....	8
2.3 Övriga regelverk som påverkar kommunernas arbete med trafikplanering	8
2.4 Kommunstyrelsens och stadsbyggnadsnämndens reglementen	9
2.5 RUF5 2050	9
2.6 Ändamålsenligt kommunalt trafikstrategiskt arbete.....	10
3. Kommunens styrning inom trafikplanering	11
3.1 Mål- och budget	11
3.2 Översyn av styrdokument	12
3.3 Översiktsplan 2030.....	14
3.4 Klimat- och Miljöpolitiskt program.....	15
3.5 Parkeringsstrategi.....	15
4. Resultat av granskning av trafikplaneringen i Haninge.....	17
4.1 Roll- och ansvarsfördelning	17
4.2 Strategisk planering	17
4.3 Trafikplanering i detaljplaner och operativ planering.....	19
4.4 Uppföljning.....	20
5. Svar på revisionsfrågor.....	22
Bilaga - Källförteckning.....	24
Källförteckning	24

Sammanfattning

Effektiv och säker trafikplanering är en förutsättning för att kunna hantera en hållbar utveckling för befolkningstillväxt, ökad byggnation av bostäder och arbetsplatser. Enligt Plan- och bygglagen (PBL) har kommunerna ansvar för att upprätta översiktsplaner som beskriver markanvändning och trafiksystemets utveckling. Samarbete med Trafikverket och regionala aktörer är också viktigt för en sammanhängande trafikplanering.

År 2023 genomförde EY, på uppdrag av kommunens revisorer, en förstudie av trafikplaneringsarbetet i Haninge. Förstudien visade på behovet av att granska effektiviteten och ändamålsenligheten i trafikplaneringsprocesserna, och flera riskområden identifierades. Som följd av detta har revisorerna beslutat att genomföra en mer omfattande granskning av kommunens trafikplanering under 2024 för att bedöma om kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt trafikplaneringsarbete.

Samlad bedömning

Utifrån definitionen av ett ändamålsenligt trafikstrategiskt arbete i avsnitt 2.6 menar vi att Haninge kommun delvis arbetar ändamålsenligt. Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden delvis har säkerställt ett ändamålsenligt trafikplaneringsarbete inom kommunens trafikområde.

Vi noterar att varken kommunstyrelsen eller stadsbyggnadsnämnden har beslutat om nämndmål eller indikatorer inom området. Granskningen visar att det finns en grundläggande struktur för att säkerställa tydlig styrning och mål i relation till kommunens tillväxt. Kommunstyrelsen har påbörjat arbetet med en ny översiktsplan och en efterföljande trafikstrategi, men det finns viss otydlighet i ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden, vilket kan påverka effektiviteten i genomförandet.

Kommunens trafikplanering strävar efter att följa nationella och regionala riktlinjer, och det är viktigt att säkerställa att dokumenten i den nya struktur som håller på att tas fram är uppdaterade och i enlighet med kommunens policy. Ansvarsfördelningen är definierad, men otydligheten kring gränserna mellan strategiska och operativa frågor behöver hanteras för att säkerställa en effektiv trafikplanering. Kommunen har också etablerat samverkan med Trafikverket, regionen och andra kommuner, en förutsättning för en sammanhängande trafikplanering.

Synpunkter och förslag från medborgare hanteras i trafikplaneringsarbetet, och det finns exempel på hur medborgarförslag har lett till konkreta åtgärder, vilket visar på en vilja att engagera medborgarna i trafikfrågor.

En mer strukturerad och systematisk uppföljning av trafikplaneringsfrågor är av vikt. När brister har identifierats har åtgärder vidtagits, men det är viktigt att dessa åtgärder dokumenteras och följs upp för att säkerställa kontinuerlig förbättring. Det finns fortfarande behov av att dokumentera rutiner och processbeskrivningar för trafikplaneringen. Det är delvis oklart hur motstående intressen mellan olika trafikslag hanteras i planeringen, vilket medför

en risk att vissa trafikinvesteringar redan är beslutade utan att motstående intressen beaktas.

Uppföljningen görs årsvis till nämnd men omfattar huvudsakligen en uppföljning av resultat och ekonomi, inte en fullständig konsekvensanalys av hur investeringarna påverkar exempelvis utsläpp, buller, trafiksäkerhet och tillgänglighet. Det finns också brister i uppföljningen av äldre dokument som är på väg att bli inaktuella.

Samordningen mellan regionala och nationella planer är väl utbyggd med tydliga etablerade samordningsstrukturer mellan näraliggande kommuner. I Trafikverkets trafikplanearbete rekommenderas flera etablerade metoder för trafikplanering, trafikmodellering och utpekande av kärnpunkter, dessa används inte systematiskt i Haninge.

Kommunstyrelsen arbetar med att uppdatera styrande dokument, eftersom arbetet är pågående är det inte möjligt att bedöma ändamålsenligheten i uppdateringen. Vi menar dock att det är positivt att det syftar till att hantera de identifierade problemen.

Sammanfattningsvis visar granskningen att Haninge kommun har en grundläggande struktur för trafikplanering, men det finns områden som behöver följas upp, särskilt gällande tydlighet i ansvarsfördelning, uppdatering av styrande dokument och systematisk uppföljning. Genom att lösa dessa brister kan kommunen säkerställa en mer effektiv och proaktiv trafikplanering som stödjer kommunens tillväxt och medborgarnas behov.

Rekommendationer

Rekommendationer riktade till kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden

- ▶ Utvärdera behovet av att sätta specifika mål och indikatorer för den kommunala trafikplaneringen.

Rekommendationer till kommunstyrelsen

- ▶ Fortsätta utvecklingen av ny struktur för styrdokument. Implementera en systematisk process för att regelbundet uppdatera och underhålla styrande dokument inom trafikområdet. Detta bör inkludera en översyn av befintliga dokument för att säkerställa att de är aktuella och i enlighet med kommunens policy, samt att nya dokument tas fram i tid.
- ▶ Utveckla och dokumentera en tydlig ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden för trafikplaneringsfrågor. Detta kan inkludera att definiera specifika roller och ansvarsområden.

Rekommendationer riktade till stadsbyggnadsnämnden

- ▶ Utveckla en mer strukturerad och systematisk process för uppföljning och utvärdering av trafikplaneringsåtgärder. Tillse att konsekvensanalyser och överväganden av olika val hanteras i uppföljningen av trafikplaneringen. Detta bör inkludera tydliga indikatorer för framgång, regelbundna rapporter och analyser av genomförda åtgärder, samt en plan för att hantera identifierade brister och förbättringsområden.

1. Inledning

Planering för ett hållbart samhälle inkluderar trafikstrategiskt arbete för att främja ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Genom att placera arbetsplatser, bostäder och service nära varandra minskar behovet av resor och godstransporter effektiviseras. En utbyggd digital infrastruktur minskar också transportbehovet och ökar tillgängligheten.

Trafikstrategiskt arbete är sålunda ett verktyg som ger en bakgrund till hållbarhetsbegreppet och dess utmaningar. På EU-nivå finns handledning för *Sustainable Urban Mobility Plans* till stöd för trafikstrategiskt arbete. Trafikverket har tillsammans med SKR och Boverket tagit fram en handledning för det trafikstrategiska arbetet som i stora delar bygger på arbetet på EU-nivå.

1.1 Trafikstrategiskt arbete i samklang med översiktsplaner och regionala och nationella planer

I ett transporteffektivt samhälle minimeras transportarbetet samtidigt som invånare, näringsliv och offentliga organisationer kan tillgodose sina behov.

Den funktionella regionen har blivit större, vilket innebär att resor och transporter måste planeras i samverkan mellan olika aktörer såsom kommuner, regioner och Trafikverket. I ett trafikstrategiskt arbete är det viktigt att utgå från kommunernas översiktsplaner och regionernas regionala utvecklingsstrategier eller regionplaner, där de övergripande visionerna och målen beslutas. Transportsystemet behöver klara förändringar och störningar av olika slag, och trafikstrategiskt arbete möjliggör att arbeta med dessa frågor systematiskt.

Trafikstrategiskt arbete bidrar till att hitta resurseffektiva lösningar för tillgänglighet och underlättar avvägningar mellan motstående intressen i planläggningsprocesser.

Kommunernas roll i det trafikstrategiska arbetet är fokusera på tillgänglighet, mobilitet och digital tillgänglighet, genom att integrera transportfrågor med samhällsplanering och markanvändning.

1.2 Bakgrund

Haninge kommun utvecklas med en kraftigt ökad befolkning och byggnation av både bostäder och arbetsplatser inom kommunen. För att säkerställa en hållbar utveckling ställer detta krav på en ändamålsenlig planering av säkra trafikflöden för både boende, besökare och arbetande i kommunen.

I Sverige är det Plan- och bygglagen (PBL) som reglerar kommunernas ansvar för trafikplanering. PBL ställer krav på kommunerna att upprätta översiktsplaner som visar hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. I dessa översiktsplaner ska kommunerna även redovisa hur trafiksystemet är tänkt att utvecklas.

Kommunerna har också ett ansvar att samverka med Trafikverket, Samarbetet är viktigt för att skapa en sammanhängande och effektiv trafikplanering på lokal, regional och nationell nivå.

Det övergripande nationella transportpolitiska målet är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Därutöver har riksdagen beslutat om ett funktionsmål - tillgänglighet och ett hänsynsmål - säkerhet, miljö och hälsa.

EY genomförde 2023, på uppdrag av kommunens revisorer, en förstudie av trafikplaneringsarbetet i Haninge kommun. Förstudien syftade till att kartlägga kommunstyrelsens och stadsbyggnadsnämndens trafikplaneringsarbete inom kommunens trafikområde, samt att göra en övergripande bedömning av om det finns ett behov av att granska effektivitet och ändamålsenlighet i dessa processer. Den övergripande bedömningen i förstudien var att det framgent kunde finnas ett behov av att granska effektivitet och ändamålsenlighet i trafikplaneringsprocesserna. I förstudien noterades ett antal riskområden kopplade till trafikplaneringen i kommunen.

I riskanalysen för 2024 års revisionsverksamhet har revisorerna, med den förstudie som genomfördes 2023 som grund, beslutat genomföra en mer omfattande granskning av kommunens arbete med trafikplanering.

1.3 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt trafikplaneringsarbete inom kommunens trafikområde.

Granskningen inriktas på följande revisionsfrågor:

- ▶ Har kommunstyrelsen säkerställt att det finns en ändamålsenlig och tydlig styrning i form av mål och strategier för hur trafikplaneringssystemet ska utvecklas i relation till kommunens tillväxt?
- ▶ Följer kommunens trafikplanering de nationella och regionala riktlinjerna och målen samt lag för trafiksystemet?
- ▶ Är ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden tydlig i trafikplaneringsfrågor?
- ▶ Har kommunstyrelsen säkerställt att styrande dokument på trafikområdet är uppdaterade och upprättade i enlighet med kommunens policy för styrande dokument och underhålls samt investeringsplan?
- ▶ Har kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden säkerställt att det finns förutsättningar för att på ett tillräckligt proaktivt sätt beakta trafikplanering vid planeringen?
- ▶ Hanteras synpunkter och förslag från medborgare i trafikplaneringsarbetet?
- ▶ Har kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden säkerställt en ändamålsenlig samverkan mellan kommunen och Trafikverket, regionen, angränsande kommuner och eventuella andra relevanta parter?
- ▶ Har kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och utvärdering av trafikplaneringsfrågorna?
- ▶ Har kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden vidtagit åtgärder i det fall brister i arbetet med trafikplaneringsfrågor har identifierats?

1.4 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som används i granskningen för analyser, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen (2017:725)

- ▶ Plan- och bygglagen (2010:900)
- ▶ Väglagen (1971:948)
- ▶ Kommunstyrelsens och stadsbyggnadsnämndens reglementen
- ▶ Översiktsplan 2030
- ▶ Klimat- och Miljöpolitiskt program
- ▶ Trafikverkets vägledningar för trafikplanering
- ▶ Regionala utvecklingsplaner för trafik och transporter (RUFS 2050)

1.5 Genomförande och avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden. Vi granskar kommunens trafikstrategiska arbete men vi fokuserar inte på trafikarbetet i planprocessen, förutom att vi bedömer hur samverkan mellan trafikplanerare och planprocessen fungerar.

Granskningen har genomförts genom dokumentgranskning och intervjuer med ansvariga tjänstepersoner inom kommunstyrelseförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen. Intervjuer har genomförts med tjänstepersoner kopplade till strategiarbete, planering och uppföljning.

2. Utgångspunkter för granskningen

Det offentliga rummet ska, utöver tillgänglighet, stödja social och ekonomisk hållbarhet. Kommunen balanserar kontinuerligt sina resurser i budgeten, där obligatoriska krav kompletteras med frivilliga åtaganden.

2.1 Kommunallagen (2017:725)

Av kommunallagen 6 kap. 6 § framgår att nämnderna var och en inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Vidare framgår att nämnderna också ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

2.2 Plan- och bygglagen (2010:900)

Det finns flera beröringspunkter mellan statens vägplanering och kommunal fysisk planering enligt plan- och bygglagen (PBL). Kommunernas och regionernas översiktsplaner påverkar Trafikverkets planering för tillgänglighet. Detaljplaneprocessen inkluderar krav på samråd och granskning enligt PBL. Enligt PBL ska varje kommun ha en översiktsplan som visar hur markanvändningen avvägs mellan olika anspråk och hänsyn, och planen jämförs med de villkor kommunen måste uppfylla. Vidare ska det i översiktsplanen bland annat framgå hur kommunen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program. Sedan 2018 ska översiktsplanen ange avvikelser från regionplan samt skälen för dessa.

Även om översiktsplanen inte är juridiskt bindande får inte vägar byggas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. En nära dialog mellan Trafikverket och kommunen är nödvändig för en väl fungerande process.

Byggrätt för nya gator regleras i detaljplanen. PBL hänvisar även till Miljöbalken för att beakta hushållningsbestämmelser, miljö kvalitetskrav och för att ge staten möjlighet att bevaka riksintressen och miljö kvalitetsnormer.

2.3 Övriga regelverk som påverkar kommunernas arbete med trafikplanering

Vägars och gators utformning (VGU), Trafikverkets regelverk för vägar och gator, har uppdaterats och anpassats till Trafikverkets övriga infrastrukturregelverk. Krav och råd finns nu tillgängliga i PUBEN, Trafikverkets samlade regelverk. Till VGU:s regelverk hör även kravdokumentet "VGU, Krav Grundvärden" (TRV 2024:148), som innehåller formler, värden och underlag till krav. Dessa dokument är aktuella från 1 januari 2025.

Väglagen (1971:948) och vägförordningen (2012:707) reglerar byggande, drift, vägrätt och ersättning för allmänna vägar. Vaghållning omfattar både byggande och drift av väg, och Trafikverket är vaghållare för allmänna vägar, om inte regeringen beslutar att en kommun ska vara det.

En vägplan krävs för byggande av väg och beskriver planläggningsprocessen. Vägar ska byggas med minsta möjliga intrång och kostnad, med hänsyn till säkerhet, miljö och hälsa. Vaghållningsmyndigheten har rätt att tillträda mark för förberedelser som markundersökningar och mätningar.

Vägrätt innebär att väghållningsmyndigheten får använda marken för vägen, även om den ägs av någon annan, och kan ge rätt att lägga ned ledningar inom vägområdet. Vägrätten uppstår genom en fastställd vägplan och upphör om vägen inte längre behövs som allmän väg och Trafikverket beslutar att dra in den från allmänt underhåll. Inom detaljplanelagt område får vägplanen inte strida mot detaljplanen.

2.4 Kommunstyrelsens och stadsbyggnadsnämndens reglementen¹

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att samordna styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunkoncernen och samordna utformning av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för uppgifter inom mark, exploatering, bostadsförsörjning, översiktsplanering och övrig planläggning, trafikpolitiska frågor samt i övrigt företräda kommunen som fastighetsägare.

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens vägnät, trafikanläggningar, parker, hamnområden och övriga allmänna platser samt vatten- och avloppsanläggningar. Nämnden utgör kommunens byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen och annan lagstiftning.

2.5 RUF 2050

I den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen 2050 tas följande problematik kring trafikplanering upp.

Ny bebyggelse har tillkommit i lägen där kollektivtrafiktillgängligheten är dålig, vilket har lett till en utspridd bebyggelse och många korta och långa bilresor i regionen. Detta yttrar sig i trängsel, tidsförluster, bostadsbrist, höga bostadspriser och kompetensbrist. Regionens bebyggelse blir tätare och bör i första hand lokaliseras i goda kollektivtrafiklägen, vilket ökar konkurrensen om marken.

Delmål 2030 är att kollektivtrafikens restid mellan regionala stadskärnor och till Arlanda flygplats ska vara konkurrenskraftig med bilens restid. Minst 70 procent av alla resor i Stockholms län ska ske med gång, cykel och kollektivtrafik 2050 (nuläge 59% 2017).

I Transportsystemanalysen som gjordes inför RUF 2050 ingår att utveckla klimat- och resurseffektiva attraktiva regionala stadskärnor som ett av målen. Trafiksystemets utformning och de resmöjligheter som det skapar är en grundförutsättning för tillgänglighet.

Vad gäller godstransporter tas det upp genom att kollektivtrafik och nyttotrafik ska prioriteras i gaturummet. Vad gäller förhållningssätt till replipunkter och utpekade kärnöar och hur dessa samordnas i planeringen av kollektivtrafiken på land och till sjöss är det en fråga som är svårhanterad eftersom efterfrågan är låg.

RUF tar sin utgångspunkt TEN-T transportinfrastrukturkorridorer. En korridor går genom både vad gäller väg, järnväg och farled. Intervjuade menar dock att tillvägagångssätt med utgångspunkt från transnationella korridorer inte är tillämpliga på den nivå som Haninge kommun planerar sin trafik, varför kopplingen till dessa korridorer inte hanteras i trafikplaneringsarbetet i Haninge.

¹ Reglementen för kommunstyrelsen och övriga nämnder, beslutad av kommunfullmäktige 2024-04-22 § 103

2.6 Ändamålsenligt kommunalt trafikstrategiskt arbete

Vårt perspektiv för denna granskning är att ett ändamålsenligt trafikstrategiskt arbete på kommunal nivå innebär att integrera hållbara transportlösningar, samordna med regionala och nationella planer, och säkerställa att trafiksystemet stödjer en hållbar och effektiv samhällsutveckling.

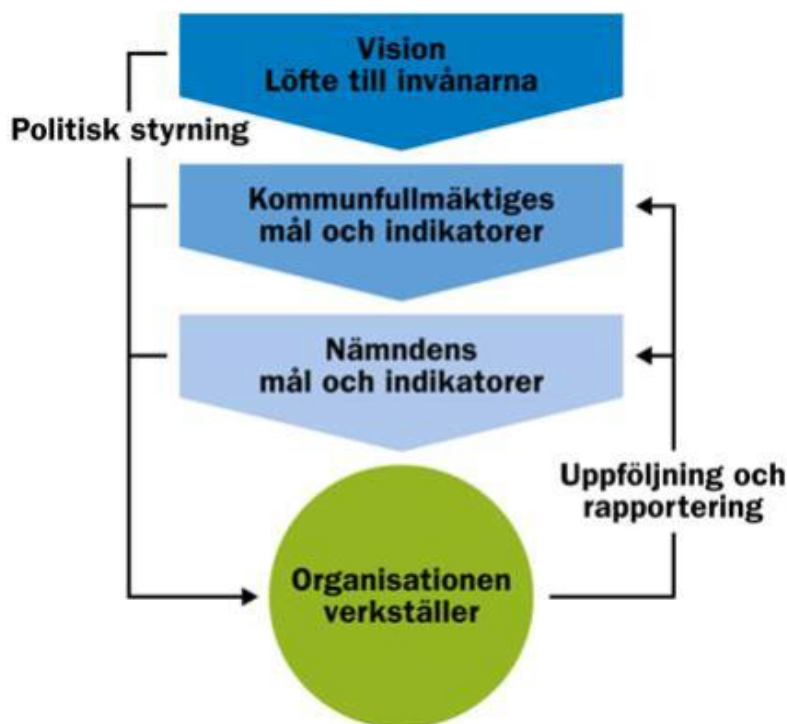
I Stockholmsområdet är en effektiv samordning kring kollektivtrafik centralt både mellan kommuner och med regionen. För en kommun som Haninge med närhet till hamn och effektiva genomfarter för godstransporter och logistikcentrum ställer ytterligare krav. Ett ändamålsenligt trafikstrategiskt arbete kräver därför en noggrann analys av trafikslagets krav, användning av vedertagna metoder och principer, samt en tydlig koppling mellan olika planeringsdokument.

3. Kommunens styrning inom trafikplanering

3.1 Mål- och budget

I kommunens mål och budget beskrivs Haninges övergripande styrmodell, i figuren nedan redogörs för den övergripande styrningen i kommunen.

Trafikplaneringen i Haninge kommun är integrerad i styrmodellen på flera nivåer. På den övergripande nivån börjar det med de fyra prioriterade områdena i det politiska styrets plattform. De prioriterade områdena är ett tryggare Haninge, utbildning, jobb och näringsliv samt samhällsbyggnad. Av de nio mål som de fyra prioriterade områdena vilar på är två särskilt relevanta för trafikplanering; *Målinriktat miljöarbete* samt *Attraktiva bostäder och närmiljö*.

Kommunfullmäktige konkretiserar dessa genom att fastställa specifika mål och indikatorer för trafik och infrastruktur. Dock berör inga av dessa indikatorer trafikplaneringsområdet i mål och budget för 2024 eller 2025. Inom kommunstyrelseförvaltningens planerhet och stadsbyggnadsnämnden bryts trafikfrågorna ner till mer specifika mål och indikatorer inom sina områden. Dessa mål följs upp med indikatorer som mäter konkreta resultat.

Den operativa organisationen, inklusive kommunens förvaltningar och tjänstepersoner, ansvarar för att verkställa trafikplaneringen, genomföra åtgärder och projekt för att nå målen. Organisationen följer också upp och rapporterar resultat till nämnderna och kommunfullmäktige.

Av *Mål och budget 2024-2026*² framgår vissa särskilda infrastrukturella satsningar gällande Gudöbroleden vid handelsplatsen Österport, i övrigt framgår inga mål som avser trafikområdet.

² Beslutad av kommunfullmäktige 2023-06-12 § 111

Av *Mål- och budget 2025-2028*³ framgår som uppdrag och inriktning bland annat Haninges ambitioner att bli ett nav för utveckling på Södertörn kräver en robust och tillgänglig infrastruktur, och att kommunen ska beakta omställningen till miljövänliga transportmedel i sin planering. I övrigt framgår inte några specifika mål eller uppdrag för trafikområdet.

Varken kommunstyrelsen eller stadsbyggnadsnämnden har beslutat om mål eller indikatorer för trafikplaneringsarbetet i sina respektive nämndplaner för 2024.

Investeringar inom trafikområdet beslutas på årsbasis i nämnd i samband med beslut om nämnd- och verksamhetsplan samt beslut för enskilda investeringar. Därutöver finns en underliggande planering på fem års sikt.

Vad gäller underhålls- och investeringsplan för trafikplaneringen finns en underliggande planering på fem års sikt, beslut i nämnd sker dock på ett års sikt. Trafikplanering har ej underhållsplan, det finns för väg,- konstruktions-, och belysningsunderhållet. Intervjuade betonar att trafikplanering syftar till att utveckla inte att underhålla.

3.2 Översyn av styrdokument

Revisionens tidigare förstudie visade att det förekom flera styrande dokument i kommunens trafikplaneringsarbete, beslutade på olika politiska nivåer och följdes upp i varierande utsträckning.

I *Nämndplan med budget 2024 Stadsbyggnadsnämnden*⁴ uppdrar stadsbyggnadsnämnden åt stadsbyggnadsförvaltningen att se över strukturen för de styrande dokumenten inom trafikområdet. I uppdraget ingår att se över behov av styrande dokument, ta fram en plan för aktualisering/revidering samt att upphäva planer som är äldre än fyra år. Intervjuade uppger att översynen av styrdokumentsstyrningen inom området har påbörjats. Merparten av kommunens tidigare styrdokument inom området ska upphävas. Följande dokument är enligt intervjuade tänkta att upphävas eller ersättas:

- ▶ Den tidigare trafikstrategin
- ▶ Trafikplan⁵
- ▶ Trafiksäkerhetsprogram
- ▶ Cykelplan
- ▶ Hastighetsplan
- ▶ Plan för säkra skolvägar
- ▶ Parkeringsstrategi

Av kommunens nuvarande styrdokument inom området ska endast översiktsplanen⁶ och parkeringsstrategin fortsätta att användas. Därutöver ska en ny trafikstrategi tas fram när den nya översiktsplanen beslutats, då även parkeringsstrategin avvecklas.

2024-12-11 beslutade stadsbyggnadsnämnden att:

³ Beslutad av kommunfullmäktige 2024-06-17 § 145

⁴ Beslutad av stadsbyggnadsnämnden 2023-11-08 § 129

⁵ Trafikplanen utgör en del av trafikstrategin, men är ett separat dokument som antogs efter trafikstrategin.

⁶ Arbete med ny översiktsplan för kommunen har påbörjats. Målsättningen är att den nya översiktsplanen ska antas juni 2026.

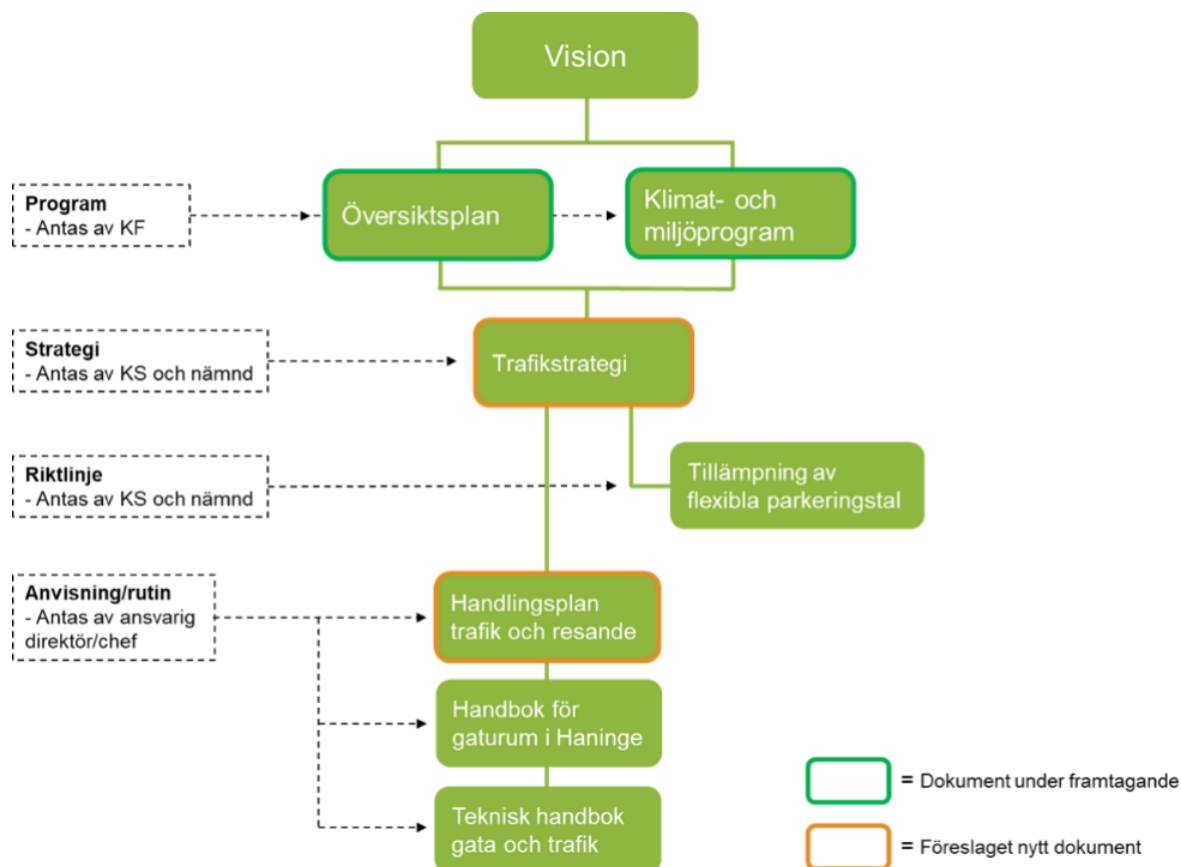
1. Godkänna förslag till ny struktur för styrdokument inom trafikområdet.
2. Ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att medverka i kommunstyrelseförvaltningens arbete med att ta fram en ny trafikstrategi samt att stadsbyggnadsförvaltningen ska ta fram en ny handlingsplan för trafik och resande under 2025.
3. Upphäva Hastighetsplan för Haninge (antagen 2014).
4. Föreslå kommunfullmäktige att upphäva Cykelplan för Haninge kommun (antagen 2018).

Av tjänsteskrivelsen⁷ till ärendet framgår att målet med den förslagna nya strukturen är att styrdokumenterna ska vara mer koncisa i sitt innehåll och till konkret hjälp och styrning i arbetet för de enheter och avdelningar som använder dokumenterna. Vidare beskriver tjänsteskrivelsen styrdokumenterna Cykelplan och Hastighetsplan och varför de inte längre bedöms vara relevanta. Enligt tjänsteskrivelsen finns därutöver följande planer inom området:

- ▶ Trafikplan
- ▶ Plan för säkra skolvägar
- ▶ Färdplan smarta resval

Trafikplanen används som underlag fram tills att den är upphävd, planering för genomförande av åtgärder i Trafikplanen kommer ske under 2025. Trafikplanen kommer enligt uppgift arbetas in i nytt styrdokument. *Färdplan smarta resval* är ett internt dokument som antogs av kommundirektörens ledningsgrupp och därmed inte behöver upphävas av en nämnd. Av tjänsteskrivelsen framgår därutöver ett förslag på en ny struktur för styrdokument. Den nya strukturen ska se ut som följande:

⁷ Ny struktur för styrdokument inom trafikområdet. Daterad 2024-10-22.

De nya dokumenten föreslås tas fram parallellt med framtagande av ny översiktsplan med start efter årsskiftet 2025. Enligt tjänsteskrivelsen ska den nya trafikstrategin beskriva utgångspunkter och strategiska åtgärder för att nå relevanta mål i översiktsplanen och strategier i klimat- och miljöprogrammet. Strategin ska beskriva den politiska viljeriktningen inom trafik- och parkeringsområdet och innehålla utpekade strategier med tillhörande åtgärder eller prioriteringar på strategisk nivå.

Den nya handlingsplanen för trafik och resande kommer innehålla delar från Trafikplanen, liksom från andra planer/program t ex cykelplanen. Trafikplanen fokuserar på framkomlighet på vägnätet.

3.3 Översiktsplan 2030

*Översiktsplan 2030 - Med utblick mot 2050*⁸ utgör kommunens översiktsplan. Planen innehåller olika mål, strategier och riktlinjer för mark- och vattenanvändning i kommunen.

Översiktsplanen är omfattande och inkluderar flera målinriktningar som berör det systematiska arbetet med trafikplanering. Planen innehåller fem planeringsinriktningar som beskriver hur kommunen ska utveckling fram till 2030 och med utblick mot år 2050.

Planeringsinriktningarna är följande:

- ▶ Haninge erbjuder det attraktiva och hållbara boendet
- ▶ Haninge ger de stora möjligheterna för näringsliv och lärande

⁸ Beslutad av kommunfullmäktige 2016-11-07

- ▶ Haninge arbetar för minskad påverkan samt ökad anpassning inom klimat- och miljöområdet
- ▶ Haninge har hög tillgänglighet och erbjuder attraktiva miljöer och mötesplatser
- ▶ Haninge är en motor för tillväxt i regionen

Under varje planeringsinriktning anges mål som förtydligar vilken utveckling som avses inom respektive inriktning. Följande mål är särskilt relevanta för trafikarbetet:

- ▶ Bebyggelseutvecklingen sker i huvudsak nära befintlig infrastruktur, och skapar underlag för samhällsservice, handel och kollektivtrafik.
- ▶ Kollektivtrafiken är tät och i tätorterna är det lätt att gå och cykla.
- ▶ Skärgården är lättillgänglig med goda kommunikationer och infrastruktur.
- ▶ Det finns hållbara trafiklösningar i alla kommundelar.
- ▶ En stark utveckling sker längs stråket Globen-Haninge-Norvik, och Tvärförbindelse Södertörn.
- ▶ Förbindelserna mellan stadskärnorna Haninge och Flemingsberg samt till Stockholm och övriga regionen är mycket goda.

Planen innehåller därutöver specifika planer för utvecklingen av olika delar av kommunen, inklusive utvecklingen av kollektivtrafik och infrastruktur.

*Stadsutvecklingsplan för Haninge Stad*⁹ utgör en fördjupning av översiktsplanen och är avgränsad till kommundelarna Vega, Handen och delar av Brandbergen, områden utanför omfattas sålunda inte av planen. Planen baseras på tre övergripande målområden; (A) Tät och Blandad, (B) Sammankopplad och Nära, (C) Grön och Livfull. Under respektive målområde finns flera avsnitt och kopplat till varje avsnitt anges så kallade "Stadsbyggnadsprinciper". Dessa innehåller specifika målsättningar som exempelvis att utbyggnad inom 1 200 meter från pendeltågsstation ska prioriteras och att dagens planering ska skapa förutsättningar för framtida kapacitetsstark kollektivtrafik.

3.4 Klimat- och Miljöpolitiskt program

*Klimat- och miljöprogram*¹⁰ är kommunens viljeriktning inklusive strategier för klimat- och miljöområdet. Programmet innehåller olika mål och strategier för kommunens klimatarbete, vissa av dessa berör trafikplaneringen. Kommunen ska driva på för att kollektivtrafiken ska byggas ut och att gång- och cykelinfrastruktur ska förbättras. Särskild vikt ska enligt programmet läggas vid att utforma transportsystemet för att olika trafikslag, mobilitetslösningar och färdmedel ska kunna användas och kombineras för att och nyttja kollektivtrafiknoderna. Kommunen ska också arbeta för att säkerställa en god framkomlighet och för att underlätta omställningen till en fossilfri fordonsflotta samt vara lyhörd för marknadens behov av nödvändig infrastruktur.

3.5 Parkeringsstrategi

*Parkeringsstrategi för Haninge kommun*¹¹ syftar till att tydliggöra sambandet mellan med kommunens övergripande stadsplaneringsmål och parkeringsbehovet för både cykel- och

⁹ Beslutad av kommunfullmäktige 2018-04-15

¹⁰ Beslutad av kommunfullmäktige 2024-12-18 § 234

¹¹ Beslutad av kommunstyrelsen 2018-12-21

biltrafik vid ny- och ombyggnation. För att uppnå kommunens stadsbyggnadsmål arbetar man med följande:

- ▶ Skapa och säkra tillgänglighet till parkeringsplatser genom tydlig ansvarsfördelning och reglering
- ▶ Samordning och samnyttjande av parkeringsplatser ska eftersträvas
- ▶ Planera för attraktiva stadsmiljöer
- ▶ Planera för parkering så att hållbara färdmedel blir prioriterade

Parkeringsstrategin ska arbetas in i ny trafikstrategi.

4. Resultat av granskning av trafikplaneringen i Haninge

4.1 Roll- och ansvarsfördelning

Som framgår av avsnitt 2.4 har stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen olika ansvar för trafikfrågor. Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för operativa frågor avseende trafikplanering och kommunstyrelsen ansvarar för strategiska och övergripande frågor.

Inom kommunstyrelseförvaltningen hanteras trafikfrågor, dels inom ramen för det strategiska arbetet som förvaltningen bedriver, dels som en del av kommunstyrelsens ansvar för detaljplanering. För det strategiska arbetet har kommunstyrelseförvaltningen en enhet för strategisk planering. Enheten hanterar strategiska frågor såsom arbete med ny översiktsplan och trafikplaneringsfrågor. Det finns ingen specifikt ansvarig för trafikfrågor inom enheten utan olika trafikstrategiska områden hanteras gemensamt inom gruppen.

Utöver arbetet med strategiska frågor arbetar även kommunstyrelseförvaltningen med trafikområdet inom ramen för detaljplanearbetet. Planenheten arbetar med att ta fram nya detaljplaner, enheten flyttades under 2024 från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunstyrelseförvaltningen. Den praktiska hanteringen av trafikområdet kopplat till detaljplanearbetet hanteras dock av enheten *Utredning trafik* på park- och teknikavdelningen och Stadsbyggnadsförvaltningen genom samverkan med planenheten. Inom *Utredning trafik* finns flera trafikplanerare, dessa stöttar planenheten avseende trafikfrågor samt tar fram underlag gällande investeringar inom trafikområdet inför beslut i nämndplan och mål och budget. När ny trafikstrategi har beslutats ska enheten även ta fram handlingsplan för trafik och resande i enlighet med den nya styrmodellstrukturen (se avsnitt 3.2).

Vissa intervjuade upplever att det finns en otydlighet var gränsen går mellan det strategiska och det operativa arbetet med trafikplanering. Vissa frågor kan enligt reglemente hanteras inom antingen stadsbyggnadsförvaltningen eller kommunstyrelseförvaltningen. Intervjuade uppger dock att det praktiska arbetet med dessa frågor fungerar bra då det finns kommunikationsvägar mellan förvaltningarna och att det är oundvikligt med en viss otydlighet i ansvarsfördelningen och att vissa frågor kommer att finnas i en gråzon oavsett hur gränsdragningen görs mellan olika ansvarsområden. Intervjuade betonar vikten av en fungerande dialog för att säkerställa att det finns en samstämmighet i trafikplaneringen och att ansvar fördelas ändamålsenligt.

4.2 Strategisk planering

2023-10-23 beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för antagande under innevarande mandatperiod, översiktsplanen tas fram under våren 2025, granskning 2025/26 och antagande i juni 2026.¹² Enheten för strategisk planering inom kommunstyrelseförvaltningen arbetar med ny översiktsplan. Intervjuade beskriver att arbetet med översiktsplanen genomförs enligt den process som framgår i plan- och bygglagen. Det preliminära arbetet med ny trafikstrategi kan enligt intervjuade komma att påbörjas när ett samrådsförslag för översiktsplan har tagits fram.

¹² [Ny översiktsplan - så blir Haninge i framtiden - Haninge kommun](#)

4.2.1 Underlag för översiktsplanen

Som underlag för arbetet med en ny översiktsplan samt för att för att pröva Stadsutvecklingsplanen vision för Haninge Stad 2050 har *Strukturplan Handen* tagits fram. Planen beskriver förslag på hur området kring Handen kan utvecklas till 2070 både avseende utvecklingen av bebyggelsen och av infrastrukturen. Intervjuade beskriver att den viktigaste planeringen och analysen för övergripande trafikfrågor rör regionala stadskärnan kring Handen. Intervjuade uppger att behovet inte är lika stort av motsvarande planer och analyser för de andra delarna av kommunen då trafik- och stadsutvecklingsfrågorna är mindre komplexa här. En målsättning är att ta fram en trafikanalys utifrån strukturplanen.

Samtidigt som beslut om ny översiktsplan beslutade även kommunfullmäktige om *Planeringsstrategi för översiktsplaneringen i Haninge kommun*¹³. I strategin beskrivs bland annat vilka planeringsförutsättningar som har ändrats sedan översiktsplanen antogs. Av relevans för trafikområdet är att arbete med revidering av den regionala utvecklingsplanen har påbörjats under 2022, att kommunstyrelsen har beslutat stödja en dragning av stombuss på Nynäsvägen genom stadskärnan samt att kommunstyrelsen beslutat stödja Trafikverkets initiativ att omvandla Ornöfärjan från privat till allmän/statlig.

4.2.2 Medborgardialog i den strategiska planeringen

Inför arbetet med den nya översiktsplanen genomförde kommunen mellan den 17 april och 17 maj 2024 en enkät. Av *Rapport Medborgardialog för Översiktsplan 2050 Våren 2024*¹⁴ framgår bland annat att de som svarat på enkäten framför följande huvudsakliga önskemål inom trafikområdet för den nya översiktsplanen:

- ▶ Förbättra och utöka kollektivtrafiken för att göra det enklare att resa både inom och utanför kommunen.
- ▶ Bygga och underhålla vägar och cykelvägar.
- ▶ Förbättra parkeringsmöjligheter och tillgång till dessa, särskilt i närheten av kollektivtrafikpunkter.

4.2.3 Övrig strategisk planering

Andra frågor har också relevans för den strategiska trafikplaneringen. Kommunstyrelsen beslutade 2024-09-09 att godkänna Haninge kommuns remissvar till den nya regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen. Detta är ett Södertörnsregionens gemensamt¹⁵ yttrande där kommunstyrelseförvaltningens kompletterat med synpunkter. I *Remissyttrande från Södertörnskommunerna över ny regional utvecklingsplan för Region Stockholm* lyfter kommunerna bland annat långa pendlingstider och ett behov av att utveckla transportinfrastrukturen i regionen. Vidare framgår kommunernas gemensamma prioriteringar i infrastruktur-satsningar, bland annat dubbelspår på Nynäsbanan. Av Haninge kommuns kompletterande synpunkter, tjänsteskrivelsen *Svar på remiss: Samrådsförslag Regional utvecklingsplan*¹⁶,

¹³ Beslutad av kommunfullmäktige 2023-10-23 § 168

¹⁴ Daterad 2024-05-24

¹⁵ Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommuner.

¹⁶ Daterad 2024-06-19

framgår att kommunen önskar prioriterar utbyggnad av väginfrastrukturen och regionala cykelstråk.

Intervjuade upplever att det över lag finns tillräckliga resurser inom enheten för strategisk planering för att ha en fungerande strategisk trafikplanering men att det ibland uppstår svårigheter när externa möten bokas med kort framförhållning, framför allt gäller detta i forum för samverkan med andra kommuner, Region Stockholm och Trafikverket. Beroende på vad forumet hanterar kan medarbetare från antingen kommunstyrelseförvaltningen eller stadsbyggnadsförvaltningen delta.

4.3 Trafikplanering i detaljplaner och operativ planering

En betydande del av det operativa arbetet med trafikplanering genomförs inom ramen för detaljplaneprocessen. Planenheten inom kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för att ta fram detaljplaner, men trafikplaneringen görs av trafikplanerarna inom enheten Utredning trafik på park- och teknikavdelningen inom stadsbyggnadsförvaltningen.

Planenhetens *Planhandbok*¹⁷ utgör den grundläggande rutinbeskrivningen för planarbetet. Handboken innehåller:

- ▶ En samlad beskrivning av detaljplaneprocessens steg - från inledning tills plan beslutats
- ▶ Redovisa hur stegen inför politiskt beslut i Haninge kommun ska ske
- ▶ Det gemensamma arbetssättet för kommunens planarkitekter och andra medverkande i upprättande av detaljplaner

Trafikområdet berörs inte specifikt i handboken, men det framgår att kompetensplanering för exempelvis trafik ska inkluderas i projektplanen. Enligt handboken ska dialog föras med relevant kompetens och resursägare kring behov och tidsuppskattning. Vidare framgår att även sakkunniga inom trafikområdet kan delta i intern granskning av ett planprojekt innan det går ut på samråd och förslag på detaljplan tagits fram.

Intervjuade inom planenheten uppger att trafikfrågor är relevanta för de flesta detaljplaner, men att vissa små projekt inte kräver trafikplanering. Intervjuade upplever att samverkan med enheten *Utredning trafik på Park och teknikavdelningen* har blivit bättre över tid och att det finns en bra struktur för att få in trafikplanering i detaljplaneprocessen. Intervjuade menar att *Park och teknik* numera också har tillräckliga resurser för att stötta i arbetet med alla detaljplaner som kräver trafikplanering och -analys. Intervjuade uppger vidare att samarbetet i projektplaneringsfasen ska utvecklas och trafikutredningar ska exempelvis kunna upphandlas vid behov.

Intervjuade inom *Utredning trafik* upplever att det finns tillräckliga resurser för att hantera trafikplaneringen inom ramen för detaljplanearbetet samt för att övriga uppgifter inom trafikplaneringen, exempelvis att ta fram underlag för trafikinvesteringar. Enheten har ännu inte några dokumenterade rutiner eller processbeskrivningar för hur trafikplaneringsarbetet ska bedrivas, arbete pågår för att skapa och dokumentera en mer strukturerad process.

Prioriteringar mellan olika trafikinvesteringar görs i samverkan mellan enhetschef för enheten Utredning Trafik tillsammans med avdelningschef *Park och teknik* samt förvaltningsdirektör på Stadsbyggnadsförvaltningen. Politiken beslutar om budgetram för trafikinvesteringar i samband med nämndplan. När genomförandebeslut ska tas för trafikprojekt beslutar

¹⁷ Daterad 2024-10-25

tas detta i Stadsbyggnadsnämnden, vissa trafikinvesteringar är dock redan beslutade i och med nämndplanen.

Inom ramen för den lagstyrda detaljplaneprocessen genomförs alltid samråd, och i detta har medborgarna möjlighet att inkomma med synpunkter och förslag, inklusive hur trafikfrågor hanteras i detaljplanen. Dessa besvaras dagligen av trafikplanerare och trafikingenjörer. Flera av dessa synpunkter/förslag leder till investeringar. Medborgare har även möjlighet att komma in med förslag inom trafikområdet genom så kallade Haningeförslag. Om åtminstone 50 boende i kommunen inom 90 dagar från det att förslaget publicerats på kommunens hemsida stöttar förslaget ska det behandlas av ansvarig nämnd. Under 2024 har nämnden gett helt eller delvis positivt svar på följande Haningeförslag inom trafikområdet:

- ▶ Haningeförslag Cykelbanor
- ▶ Haningeförslag Hastighetsdämpande åtgärder på Kolonilottsvägen
- ▶ Haningeförslag Önskemål om fartdämpande åtgärder på Jordbrovägen/Krogtäppan

4.3.1 Samverkan

En viktig del av Haninge kommuns trafikplanearbete är samverkan med andra kommuner och relevanta myndigheter. Från översiktsplanen (ÖP) framgår att *"Haninge kommun deltar tillsammans med övriga kommuner i samråd när Trafikförsörjningsprogrammet revideras."* Detta samarbete gynnar sammanhängande och effektiv trafikplanering för hela regionen.

Planenheten, enheten för strategisk planering samt *Park och teknikavdelningen* deltar alla olika forum och arbetsgrupper med externa aktörer. Detta innefattar samverkan med regionen, särskilt trafikförvaltningen, Trafikverket och andra relevanta aktörer. Samverkan sker också med närliggande kommuner, särskilt inom Södertörnskommunerna. Detta innefattar exempelvis gemensamt svar på förslag till regional utvecklingsplan, men även samverkan kring andra aspekter av trafikplaneringen. Intervjuade beskriver att en betydande del av det externa samarbetet ske inom ramen för specifika projekt, exempelvis ingår kommunen i styrgruppen för utvecklingen av busstrafiken vid Gullmarsplan i södra Stockholm. Vilken enhet som deltar i ett samarbete avgörs av vad frågan handlar om.

4.4 Uppföljning

I Haninge är tanken med de nya styrdokumenterna att de ska integreras i den övergripande styrningen av kommunen. Genom att inkludera dessa dokument i mål- och budgetprocessen kan kommunen säkerställa att resurser sätts av för att genomföra åtgärder i praktiken. Uppföljningen av mål och budget kan därmed bli en naturlig del av styrningen, vilket skapar en tydligare och mer sammanhängande struktur. Om de nya dokumenten följs finns förutsättningar till en mer strukturerad och systematisk process.

Flera av de styrdokument som fasas ut innehåller planer för hur uppföljning ska ske. Då dessa styrdokument antingen har eller ska upphöra att gälla genomförs ingen uppföljning.

4.4.1 Kommunstyrelsens uppföljning

En central del av kommunstyrelsens uppföljning är att hantera befintliga styrdokument som är på väg att bli inaktuella. Aktualitetsprövning av översiktsplanen (ÖP) är en lagstadgad process som säkerställer att planen förblir relevant och anpassad till förändrade förutsätt-

ningar. Enligt Plan- och bygglagen (PBL) ska kommunfullmäktige anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ett ordinarie val. Denna strategi ska ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar som påverkar översiktsplanens aktualitet samt kommunens fortsatta arbete med översiktsplanering. Strategin ska också bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i PBL.

Protokoll från kommunstyrelsens möten visar på en kontinuerlig uppföljning av olika planer och program. Till exempel, den 6 februari 2023 (Dnr KS 2022-00638) godkändes uppföljningen av översiktsplanen 2021. Vid mötet den 3 april 2023 (Dnr KS-2023-00071) godkändes Södertörns utvecklingsprogram (SUP 2040). Vid mötet den 4 mars 2024 (§ 46) redovisades årsredovisningen för 2023, där kommunstyrelsen följde upp målet "*Haninge är en attraktiv inflyttningkommun och kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet*". I denna uppföljning redogjordes för hur kommunen har deltagit i Södertörns kommunernas samlade svar på förslag till ny regional utvecklingsplan, inklusive vissa infrastruktur- och trafikrelaterade frågor.

Då kommunstyrelsen inte har beslutat om mål eller indikatorer inom området begränsas möjligheten till uppföljning.

4.4.2 Stadsbyggnadsnämndens uppföljning

Stadsbyggnadsnämnden gör kontinuerligt uppföljningar av trafiklösningar och infrastrukturprojekt. En översikt av uppföljningarna ges i årsredovisningen men vid första nämndtillfället för året redovisar också Stadsbyggnadsförvaltningen de investeringsprojekt som genomförts året innan, med måluppfyllnad per projekt, resultat och lärdomar. Även trafikrelaterade mål, exempelvis förbättrad trafiksäkerhet följs upp.

Genomgång av protokoll från stadsbyggnadsnämndens möten under 2023 och 2024 visar att nämnden har tagit del av följande uppföljningar och beslut av betydelse för trafikplaneringen:

- ▶ Vid möte 13 september 2023, fattades beslut om en trafiklösning på Söderbyleden, vilket inkluderade specifika trafikåtgärder och ett genomförandebeslut samt omfördelning av investeringsmedel. Detta beslut är ett exempel på hur nämnden arbetar för att förbättra trafikflödet och säkerheten på en av kommunens viktigaste trafikleder.
- ▶ Nämnden har hanterat diverse Haningeförslag inom trafikfrågor. Exempelvis behandlades i mötet 13 december 2023 svar på diverse Haningeförslag avseende åtgärder som upprättande av övergångsställen och farthinder. Även här skedde en omfördelning av investeringsmedel för att säkerställa att resurserna används på ett effektivt sätt.
- ▶ Vid mötet den 14 februari 2024 (§ 6) redovisades årsredovisningen för 2023. För målet "*Invånare i Haninge känner sig trygga i offentliga miljöer*" beskrevs olika insatser i vägnätet som har genomförts för att förbättra tryggheten, exempelvis farthinder och breddningar av gång- och cykelvägar. Uppföljningen av investeringar inom trafikområdet inkluderade korta kommentarer till det som har genomförts och det som planeras att genomföras.

Då kommunstyrelsen inte har beslutat om mål eller indikatorer inom området begränsas möjligheten till uppföljning.

I övrigt har nämnden inte genomfört några uppföljningar avseende trafikfrågor.

5. Svar på revisionsfrågor

Delfråga	Svar
Har kommunstyrelsen säkerställt att det finns en ändamålsenlig och tydlig styrning i form av mål och strategier för hur trafikplaneringssystemet ska utvecklas i relation till kommunens tillväxt?	Delvis. Mål och strategier för trafikplaneringssystemet är inte preciserade i förhållande till kommunens övergripande tillväxtmål. Kommunstyrelsen har påbörjat arbetet med en ny översiktsplan och en trafikstrategi, vilket visar på en strävan att säkerställa en tydlig styrning och mål för trafikplaneringen i relation till kommunens tillväxt.
Följer kommunens trafikplanering de nationella och regionala riktlinjerna och målen samt lag för trafiksystemet?	Ja. Vi har inte noterat några avvikelser mellan kommunens trafikplanering och nationella och regionala mål.
Är ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden tydlig i trafikplaneringsfrågor?	Ja. Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för operativa frågor och kommunstyrelsen ansvarar för strategiska frågor. Vissa frågor kan antingen betraktas som operativa eller strategiska. Det är viktigt att denna otydlighet hanteras för att säkerställa en effektiv trafikplanering.
Har kommunstyrelsen säkerställt att styrande dokument på trafikområdet är uppdaterade och upprättade i enlighet med kommunens policy för styrande dokument och underhålls- samt investeringsplan?	Nej. Eftersom rutinerna och styrdokument håller på att revideras finns inte uppdaterade dokument som överensstämmer med kommunens policy för styrande dokument. Den struktur som finns föreslagen förefaller lösa de problem som identifierats med tidigare dokumentstruktur. En systematisk process för uppföljning och utvärdering behöver säkerställas.
Har kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden säkerställt att det finns förutsättningar för att på ett tillräckligt proaktivt sätt beakta trafikplanering vid planärenden?	Ja. Det finns tillgänglig trafikkompetens i översiktsplaneringsprocesserna. Avseende detaljplaneprocessen har granskningen visat på att trafikplanerare kopplas in i processen.
Hanteras synpunkter och förslag från medborgare i trafikplaneringsarbetet?	Ja. Synpunkter och förslag från medborgare hanteras i trafikplaneringsarbetet, och det finns exempel på hur medborgarförslag har lett till konkreta åtgärder.
Har kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden säkerställt en ändamålsenlig samverkan mellan kommunen och Trafikverket, regionen, angränsande kommuner och eventuella andra relevanta parter?	Ja. Haninge samarbetar med omkringliggande kommuner beträffande kollektivtrafik och utbyggnad av vägnät. Därutöver sker samverkan med regionen och Trafikverket i olika forum, bland annat avseende specifika projekt.
Har kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och utvärdering av trafikplaneringsfrågorna?	Delvis. Uppföljningen handlar huvudsakligen om resultat och ekonomi. Uppföljningen hanterar inte alternativ och konsekvenser av åtgärden.
Har kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden vidtagit åtgärder i det fall brister i arbetet med trafikplaneringsfrågor har identifierats?	Ja. Det har vidtagits åtgärder utifrån de riskområden som revisionen identifierat i tidigare förstudie avseende styrningsproblematik och avsaknad av personal håller på att åtgärdas eller har åtgärdats.

Haninge den 19 februari 2025

Christina Sand
Verksamhetsrevisor

Daniel Larsson
Verksamhetsrevisor

Bilaga - Källförteckning

Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Avdelningschef, Park och teknik
- ▶ Trafikplanerare
- ▶ Planchef
- ▶ Samhällsutvecklingschef

Dokument

- ▶ Reglementen för kommunstyrelsen och övriga nämnder
- ▶ Mål och budget 2024-2026
- ▶ Mål och budget 2025-2027
- ▶ Nämndplan med budget 2024 Stadsbyggnadsnämnden
- ▶ Tjänsteskrivelse Ny struktur för styrdokument inom trafikområdet. Daterad 2024-10-22
- ▶ Översiktsplan 2030 - Med utblick mot 2050
- ▶ Klimat- och miljöprogram
- ▶ Parkeringsstrategi
- ▶ Strukturplan Handen
- ▶ Planeringsstrategi för översiktsplaneringen i Haninge kommun
- ▶ Rapport Medborgardialog för Översiktsplan 2050 Våren 2024
- ▶ Remissyttrande från Södertörnskommunerna över ny regional utvecklingsplan för Region Stockholm
- ▶ Tjänsteskrivelsen Svar på remiss: Samrådsförslag Regional utvecklingsplan. Daterad 2024-06-19
- ▶ Planhandbok
- ▶ Kommunstyrelsens och stadsbyggnadsnämndens protokoll för 2023 och 2024